

ความรู้และการปฏิบัติของมารดาบิดา ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

บัญญัติ สุขเจริญ**
พัฒนา ปลื้มถนอม***

วิรัตน์ ไกล่บุปผา**
ศิริรัตน์ พิชิตชัยชาญ***

อัจฉรา เปรื่องเวทย์ **
ทิมมพร มัจฉาชีพ****

บทคัดย่อ: งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และการปฏิบัติของมารดาบิดาในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก กลุ่มตัวอย่างคือมารดาหรือบิดาที่มีบุตรอายุ 4 ปี และพหุบุตรคนใดคนหนึ่งมารับบริการตรวจสุขภาพในหน่วยตรวจโรคกุมารเวชศาสตร์ ตึกตรวจโรคนอก โรงพยาบาลศิริราช และโรงพยาบาลรามาริบัติ รวมจำนวนทั้งสิ้น 500 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการปฏิบัติส่งเสริมพัฒนาการเด็กอยู่ในระดับพอใช้ ร้อยละ 50.8 และร้อยละ 51.4 ตามลำดับ ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($r = 0.574$) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้และการปฏิบัติส่งเสริมพัฒนาการเด็กของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ครอบครัวที่แตกต่างกัน พบว่า มีความรู้และการปฏิบัติต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($p < 0.01$) ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีการปฏิบัติส่งเสริมพัฒนาการเด็กไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้านความรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 41-50 ปี มีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่าทุกกลุ่มอายุ ($p < .05$) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการมีความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็กมากกว่ากลุ่มอาชีพแม่บ้าน กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวและกลุ่มอาชีพรับจ้าง ($p < .05$) กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแม่บ้านและกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพค้าขายมีความรู้มากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้าง ($p < .05$) กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษาและกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา ($p < .05$) กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษามีความรู้ต่ำ

* ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล

** ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

**** ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล